

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznaila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 145.

V Ljubljani, v torek 30. junija 1885.

Letnik XIII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini slovenski dnevnik na katoliško-konservativni podlagi,

nastopil bode s 1. julijem drugo polovico XIII. leta svojega obstanka. Ob tej priliki vabimo najvljudnejše vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvzivali z določiljativjo naročnine, katerim je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista, za kar se našim dosedanjim gg. naročnikom še prav posebno priporočamo.

„Slovenec“ veljá za Ljubljano pri opravništvu prejemán:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Katoličani v Srbiji.

Potovanje škofa Strossmayerja v Srbijo ima dvojen namen. Birmovat pojde ondi živečih katolikov mladino; ob enem bode pa to nekako diplomatično poslanstvo na korist ondi živečim katoličanom, ki so večinoma tudi Avstrijci. Nekteri izmed teh so svoje avstrijsko podaništvo obdržali in so se celó branili srbski podaniki postati, le da ne bi prišli pod srbsko sodnijsko oblast, temveč so si za vsako krivico iskali pravice pri avstrijskem konzulatu, kjer so jo tudi dobili. Na čast bodi našim konzulom priznано, da so se za avstrijske podanike vedno krepko potegovali in ter jih branili krivice.

V najnovejšem času je pa ta konzularna jurisdikcija v Srbiji prenehala in tuji vsi od prvega do poslednjega pripadajo srbskim sodnijam. Ker je v Srbiji državna vera grškoiztočna ali, kakor jo sami imenujejo, pravoslavna (mi ji navadno razkolniška pravimo), katoliška vera pa ondi niti javnih pravic nima, temveč jo samo trpé, se je že večkrat primerilo, da sta razkolnik in katoličan ob enem pred razkolniškim sodnikom stoječ vsak svojo pravico dobila. To je, Srb je dosegel, kar je s tožbo ravno nameraval, katoličanu se je pa pravica pripoznala, da je moral plačati. Večinoma se je tudi tako sodilo, če je bil katolik tožnik in Srb tožen. Boljši kos pravice priznal se je vedno pravoslavnemu, slabiji pa katoliku. Lepo je se za brate potegovati, a na škodo pravice se to ne sme izvrševati.

Najbolj so se branili srbski podaniki postati katoliški duhovniki po Srbiji, ker si niso hotli prostih rok vkovati dati v državne verige. Vsled odprave konzularne jurisdikcije se je tudi tem gospodom stališče neprimerno spremenilo; kajti sedaj so za vsak korak srbski sodnji odgovorni, kakor na Nemškem, le toliko je boljše, da jih v Srbiji še javno ne preganjajo, če tudi že jako strupeno pišejo proti katoliški veri, katoliškim duhovnom in usmiljenim sestram. Tako piše n. pr. v Belem gradu izhajajoč časnik srbskega popovstva, kteremu je bil ob času svojega bivanja ondi vrhovni pokrovitelj bivši srbski metropolit Mihael, ki sedaj na Ruskem v Moskvi živi.

Da je v takih razmerah življenje ondi za vernega kakor tudi malovernega katolika — saj že zadostuje, da je človek katolik, da ga že grdo gledajo — jako težavno, je jasno. Škof Strossmayer pojde toraj tje, če bo mogoče priboriti katoliški cerkvi v Srbiji tiste pravice, kakoršne ima pravoslavna vera v Avstriji, da bode namreč državno priznana, ki ima svoje nedotakljive pravice, kterih ji ne sme nikdo nekaznovan dotikati se.

Priprave za to so se delale že več let semkaj. Prostor za večjo katoliško cerkev je že določen v delu mesta, ob Dunavski strani, kjer deloma že stojé

lepa poslopja ob širokih in ravnih ulicah, deloma jih bodo pa še stavili.

Razgled bode na južno-vzhodno stran po Dunavu proti Pančevi. Tudi politično vreme je sedaj kakor nalašč za take pogodbe. Garašaninov kabinet je skoraj ves Avstriji prijazen, kakor Garašanin sam; ker je v Avstriji katoliška vera državna vera, ktera pa ob enem tudi srbski veri vse pravice javno priznava in s postavo varuje, se pač ni nadjati, da bi bili Strossmayerjevi koraki v tem smislu brezvspešni. Da se bode nameravano priznanje katoliške cerkve v Srbiji za javno cerkev še tem gotoveje doseglo, porok nam je tudi Strossmayerjeva oseba sama. On je po Srbiji jako popularen in v obče priljubljen mož. Edini, ki se bodo temu morda vpirali, bodo srbski popje, boječ se, da bi se polagoma po Srbiji katoliška cerkev ne jela širiti in nezvesto njeno sestro razkolnico spodrivati.

Mislimo, da je ta strah neopravičen, ker je katoliška cerkev, ki je po Srbiji naseljena, rimo-katoliškega obreda in korak od grškoiztočne ali nezedinjene srbske cerkve k rimsko-katoliški je prevelik, da bi se kar tako napraviti dal. Veče bi bilo upanje na naši strani, in strah na strani srbskih popov za omenjeno spodrivanje, če bi bili ondašnji katoliki grško-katoliški ali z Rimom zedinjeni, ki imajo z razkolniki jako slične obrede. Z napravo in vrnavo katoliške cerkve ustanovila se bode v Belem gradu tudi javna katoliška šola. Bog daj svoj blagoslov, da katoliki saj ne bodo brez vseh pravic, kakor so sedaj!

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. junija.

Notranje dežele.

Dognano je, kakor se poroča, da se bode *novi državni zbor* sošel 1. septembra na delo, katero bo iz začetka nekoliko dolgočasno. Iz novega se bode konstituirati treba. Za tem pride pa na vrsto adrešna debata, volitve in njihove potrditve, ktere

LISTEK.

Žumberk.

Krajepisna in zgodovinska razprava. *)

Na severju Hrvatske proti Kranjskemu razprostira se krajiški kotar Žumberk, imenovan tako po prestarem gradu Žumberku. Ta kotar je okrožen od severo-zapada in jugo-zapada od vojvodine Kranjske, a proti jugu in iztoku meji v Hrvatsko. Ves zemljišni prostor je podoben elipsi, ki se proteže v svoji dolgosti čez 4 milje od jugo-zapada proti severo-iztoku, ter obsega 4-04 štirj. milj.

Žumberk je čisto gorski in bregovit predel, ter se po njem prostirajo žumberske ali uskočke gore kot nastavek kranjskih planin od Kolpe na kranjski meji nad Metliko vse do potoka Bregana proti Savi. V Žumberku se vzdigujejo najvišji vrhovi v celi pokrajini med Kolpo, Savo in Dravo. Paleži

ali Sveta Gora (1175 metr. ali 3718'), potem Hum, Straža, Blažovo Brdo, Oštre itd. Največe pogorje v Žumberku je ravno na kranjski meji, kjer so vrhovi Popović Tula, Paleži in Sopotška ravnica. Od teh pogorij prelazi gorovje proti iztoku in jugu na nižje gore, ter se stiče z bližnjimi gorami okoli Samobora, Jastrebarskega in Vivodine. Skoraj po sredi žumberskega kotara teče rečica Kupčina. Ona izvira pod prepadom starega grada ter deli nižje žumbersko górije na dve poli. Razun Kupčine je spomina vreden edino le potok breganski, ki deli Žumberk od županije Zagrebske, a deloma tudi od vojvodine Kranjske. Veči del žumberskega predela je še pokrit z bukvo pa tudi nekaj s kostanjevo šumo, ter je komaj peti del zemljišča iztrebljen in spremenjen v njive posebno po oplazih gôr, a v livade po dolih in zraven potokov. V tem gorju je mnogo jam, pečin in kamna, kjer nič ne raste. Samo na južnih straneh gôr pri Kostanjevcu, Oštreu in pod gradom Žumberkom se nahajajo vinogradi, kjer raste bolj slabo vino. Po dolinah, posebno okoli Kupčine rodi vsako žito, ktero po ravninah ostale Hrvatske raste; med ostalim pšenica in turšica, ktere je dosti okoli Kupčine. Višje gori po bregih, kjer je kaj zemlje iztrebljene, raste pa samo

krompir in zelje, ter večidel oves. Zato pa tudi en del Žumberčanov posebno od levega brega Kupčine živi precej slabo in siromašno ter nastopi tudi večkrat pomanjkanje hrane v teh krajih. Da nima Žumberčan malo živine, ktero hrani in prodaje, pa nekaj ove in koz, od kterih dobiva po malo mleka in masla, trda bi se godila v slabih letih temu gorskemu narodu.

V žumberskem kotaru se je naštel po zadnjem popisu v 71 vaseh in zaselcih 10.489 duš, in to 3773 rimo-katolikov, a ostali so Unijati (zedinjeni Grki). Prvi imajo tri župe pod Žumberkom (949 duš), v Kalju (1158 duš) in pod Oštreem (1566 duš). Unijati pa jih štejejo sedem: v Dragah, v Radatovičih, v Kaštu, v Sošicah, v Pečnem, v Mrzlempolju, Grabru in v Stojdragi. Te župe spadajo pod škofa zedinjene iztočno-grške cerkve v Križevcih. Katoliške župe Žumberske nimajo župljanov zunaj področja žumberskega, dočim župa unijatska v Dragah drži na Kranjskem na desni strani ceste, ki pelja od Metlike v Novomesto, devet vasi, župa Pečno eno mesto (Krasni vrh), a župi Pečnanska in Grabarska v civilni Hrvatski vsaka po eno selce (Rude in Grabarak).

(Dalje prih.)

*) To razpravo je napisal za hrvatsko povest jako zaslužni zgodovinar R. Lopašić l. 1880 v zabavnem in poučnem listu „Vienen“. Ker se pa ravno zdaj razpravlja vprašanje, čegav da bode Žumberk, zanimala bode ta razprava gotovo tudi za bralce „Slovenca“, ter sem jo zato priredil za podlistek.

Prof. I. St.

bodo letos tudi za nas vrlo zanimive, kajti poslanca imamo do sedaj, o katerega volitvi nekateri trdijo, da je popolnem pravična, veliki večini našega naroda zdi se pa ta vendar jako dvomljiva in vsi so toraj radovedni, bode li volitev v državnem zboru potrjena ali zavrnjena, ker so tri vasi z mestom volile, katerih glasovi so edini k zmagi pripomogli. Za verifikacijo volitev prišle bodo na vrsto delegacije, provizorični budget za prve kvatre bodočega leta in pa novaki. Mogoče in prav vrjetno je, da bodo poslanci že takoj v prvi dobi novega zasedanja carinsko novelo v roke vzeli in pa še kaj drugega, kar bo najbolj potreba. Naj že bo kakor hoče, toliko je gotovo, da se bode ves mesec september avstrijski svet na Dunaj oziral, če tudi bi za to delo, kar smo ga ravno našli, ne bilo nikakor 30 dni potreba, ako bi svojevlastna opozicija ne delala zopet novih komedij z večnimi in brezuspešnimi prepiri. Ali kako bi bilo le mogoče, tako krasno priložnost opustiti, kakor bo ravno adreana debata, kjer se svojemu nasprotniku vse lahko reče, le človek ne! To bo zopet za levičarje in pa za časnikarje nekaj, v letošnjem septembru, kakor že zdavnej ne! Ko bode nekrvava bitka v državnem zboru končana, bode tudi že roženkranska nedelja v deželi in tadaj zbrale se bodo pa že delegacije, da odrinejo v Budapešt pretresovat, kar bode vojni minister zahteval. Po delegacijah, tako-le okoli Vseh Svetnikov zbrali se bodo deželni zbori, da rešijo, kar jih bo čakalo. Bolje bi bilo, ko bi se bili le-ti že poprej sešli, recimo, sedaj-le meseca julija in avgusta, ko bode politika tako rekoč spala. Toda kar ni, ni, in tako bode od delovanja in pridnosti deželnih zborov odvisno, ali se bo sošel državni zbor zopet že meseca decembra ali pa še le po novem letu.

Ministra bosanskih zadev, Kallaya, pričakujejo v Srbiji z jako slovesnim sprejemom. Trgovinske in narodno gospodarske razmere napotile so ga v kraljestvo kralja Milana. Kallay želi bosanskim železnicam kolikor mogoče trdnih tal. Te so pa za železnico najtrdnje, kedar ima toliko in velikega zdatnega prometa, da vlakovi noč in dan iz jednega konca do drugega po njej drdrajo. Znano je, da misli Srbija stranske proge svoje glavne železnice proti Drinski dolini obrniti, kjer bi se zvezale z bosanskimi, ktere bo Kallay ravno tako do Drine speljal po jedni, in do adrijskega morja po drugi strani, kar se je ravno nedavno zgodilo. Na ta način zvezana bode dolinja Donava po najkrajšem potu z Adrijo; zapadno in južno blago drdralo bo po deželah, kjer sta nedavno še mula in konj edina za promet skrbela, proti krajem, kjer solnce izhaja, v zameno za bogate črede klavne živine. Zveza teh železnic bode za Srbijo enake koristi kakor za Bosno in Hercegovino. Minister Kallay je to važnost spoznal in se je v Srbijo namenil, da se ondi o tem priklopu do dobrega zgovoré. Sploh je pa upliv, ki ga ima Avstrija v Srbiji še jako ugoden, kajti tudi Črnagora ga je priznala s tem, da je šel črnogorski minister Božo Petrovič na Dunaj, sicer prav po tistem, a zvedelo se je pa vendar-le. Ondi je prosil, da naj bi Avstrija kako dobro besedo spregovorila na kraljevem dvoru v Belemgradu, da bi kralj Milan in knez Nikolaj zopet prijatelja postala. Po naših nemerodajnih mislih je za Avstrijo, Bosno in Hercegovino mnogo boljše, če Srb in Črnogorec nista prijatelja, kakor pa če bi se zaradi prevelike prijaznosti objeti želela. Sandšak Novi Pazar je vmes in tamkaj so naši ljudje, kateri bi lahko kaj otisek dobili pri tistem objemanji, če tudi se ni bati, da bi jih popolnoma zmečkali.

Na **Ogerskem** so izpustili iz ječe nekega Mihaela Kotelesa, ki je bil pred 9 leti zatožen umora svoje žene. Mož je bil na podlagi krivih prič obsojen in je že sedaj 7 let v ječi prestal. Nekdo, ki je bil o krivici te obsodbe do dobrega prepričan, je vso zadevo še enkrat pred višjo sodnijo spravil in je vendar toliko dokazal, da Koteles ni bil morilec svoje žene. Grozovitno je slišati, kako da so ga k temu pripravili, da je v prvem zaslišanju sam obstal, da je ženo umoril. Ogerski sodniki so ga izpraševali ponoči in so ga z groznimi mukami prisili, da je priznal umor. Zgodilo se je to leta 1876 v Szegedinu, da so vsako noč zatožence tako dolgo mučili, da so se obtožili hudodelstev, ktere so jim drugi ljudje na glavo nakopali in o katerih se zatožencem niti sanjalo ni. Pač žalostno za naš razsvitljeni (?) vek, da se kaj tacega iz ultraliberalne dežele čuje, kakor je ravno Ogerska. Gorje, ko bi se bilo to zgodilo v kaki deželi, kjer ima konservativna stranka vlado v rokah. To bi Vam bili židovsko-liberalni listi polni najstrupenejših člankov proti nazadnjstvu, srednjeveški surovosti itd. Tukaj bodo pa lepo molčali: že vedó zakaj. — Ogerska potrebuje zvepla in smole, da si prav do korenine izžge gnjilobo, ki se je pod krono sv. Stefana jela širiti na onstranskem juridičnem telesu. Pred dvema letoma izpustili so židovske morilce proste, ki so krščansko dekle zaklali, sedaj pa pride iz ječe človek, ki so ga 7 let po nedolžnem zaprtju imeli. Kako se to strinja? Tukaj so se posluževali torture, da ga jim je bilo mogoče obsoditi, ondi cepali so pa tisočaki med akte, s katerimi so pokrili krvava mesta, da se je potem nedolžnost zatoženih židov dokazala. Tako vendar ne more biti! Dežela, kjer se take strahovitosti godé, je že prav na pragu revolucije, ki véasih gromu in streli podobna očisti in preganja nezdravo politično vreme.

Vnanje države.

V pojasnilo sobotnega telegrama, da bode med **Angleško** in **Rusijo** večina razmer ostala, kakor je bila, služijo naj sledeči dodatki. Ruski poslanec Staal v Londonu je dobil od svoje vlade pred nekaj dnevi ukaz, da naj takoj od Salisburyja zahteva, kakor hitro se bo le-ta za trdno vsedel na ministerski stol, priznanje in odobrenje vsega do sedaj v politiki med Angleško in Rusijo sklenjenega. Če bi mu novi predsednik Salisbury tega ne hotel dovoliti, naj pa Staal svoje papirje zahteva in odide, kar se pravi z drugimi besedami, da bode potem „puška govorila“. Salisburyju je zrastle greben čudovito to slišavši: „Kaj, jaz naj Gladstoneve grehe odobrim, tiste grehe, ktere sem tolikrat obsojal in pobijal? Jaz naj sedaj pohvalim njegovo prijenljivost nasproti Rusiji, ki nam je le sramoto prinesla. Tisto, kar se mi je zdelo do sedaj za brez-konečno hudodelstvo nad našo narodnostjo in to je malomarnost in prevelika prijenljivost nasproti Rusom, naj bi sedaj jaz kot diplomat čin, z državnim pečatom potrdil! Nikdar ne! Rusija je zavrtna (!) nezvesta in hinavska (!), to je ona sijajno dokazala letos pri bitki ob reki Kušk, in s tako državo, pravi Salisbury, nikakor nimogoče z lepo shajati.“ V Petrogradu so vse to zvedeli, in so svojemu Staalu v Londonu takoj jako odločno ukazali, da naj Salisbury takoj prizná, kar zahtevajo, ali pa naj se Staal lepo priporoči in domu pride; za drugo bode že potem sami skrbeli. Znano je, da se juha nikdar tako vroča ne je, kakor se skuha. Ko je Staal zopet pri Salisburyju potrkal, mu je ta že rekel, da naj le prideta z Lesarjem, kedar jima je drago na razprave. Kar se je do sedaj gledé meje določilo, naj vse veljavno ostane; ravno tako naj bodo veljavne tudi vse druge že dognane točke gledé Afganistana. Kar bo pa še treba, bodo pa od sedaj nadalje med seboj že tako napravili, da bo za vse prav. Salisbury in Staal bodeta govorila, Lesar naj bo pa poslušal, kakor za pričo, da se vse prav in po redu godi. Iz tega je pač razvidno, da Angleška ni več to, kar je bila in da Gladstone ni bil brez vzroka tako prijenljiv. Ko bi se Angleži Rusov ne bali, izvestno bi bili sedaj druge strune napeli.

Poročali smo že letošnjo spomlad, da je **severna Amerika** ob priliki, ko je menjala svojega predsednika, imenovala tudi večinoma nove poslance po evropskih dvorih. O tisti priložnosti, ako se ne motimo, pisali smo tudi, da je za laško imenovala nekega Viržinskega advokata Kelleya po imenu, kateri naj bi bil amrikanske združene države pri kralji Humbertu zastopal. V Kvirinalu so pa neki zvedeli, kako da se je bil Kelley v Ameriki moško potegnil za sv. Očeta, sedanji laški državi pa očital roparstvo in posilstvo. „Le sv. Oče je pravi posestnik Rima in okolice in vsak drug je krivičnik kdorkoli si njegovo lastnino prilastuje.“ O tem Kelleyevem mnenji slišali so tudi v Rimu ter so vsled tega v Ameriko pisali, da naj si Kelleya le ondi obdrže, v Rimu ga v Kvirinalu ne morejo sprejeti. Predsednik Cleveland imenoval je takoj na to Kelleya za poslanca na Dunaj in tudi tukaj so mu odpisali, da ga ne morejo sprejeti. Zakaj pa na Dunaji ne? Za to, ker ste Avstrija in Italija sedaj v prijaznosti in kdor je Italiji sovražen, tudi Avstriji prijatelj biti ne more. Zdi se nam, da je tukaj preveč prijateljstva in premalo čistega zraka. Amerikanski poslanec je govoril doma, kar je govoril, toraj je to le bolj privatna reč in to le zavolj resnice. Zakaj da se na Dunaji branijo resnico slišati, ktera se jih naravnost nič ne dotika in to celo državi nasproti, kakor je Italija, o kateri je znano, da noč in dan na to preži, kako bi nam Primorje in Tirole odtrgala, je pač neumevno, vsaj za nas, kar nas ima priprosto podanski razum.

Izvirni dopisi.

Iz Železnikov, 27. junija. Nepozabljivo bode ostalo našemu bralnemu društvu letošnje Krstnikovo. Pri krasnem vremenu romalo je h kapelici v Kropo na Božjo pot in napravilo od tam izlet v Kamnogorico in na sloveči holmec Vidovec. Preslabo je moje pero, da bi zamogel dostojno popisati ljubeznjivost in navdušenje, s katerim so nas vsprejeli vrli Kroparji in Kamnogoričani. Zato pa upam, da bote dali kratkemu obrisu prostor v Vašem cenjenem listu. — Ob 1/2 8. uri vsipali smo se že, kakor čebele iz panja iz gojzda na plano, ter v naše iznenadenje zagromé topiči. Menili smo bolj na tistem opraviti Božjo pot, zato se niti naznanili nismo bili pri naših vrlih sosedih. Pričakovali so nas, a le vsled naznanila, katerega je bil prinesel „Slovenec“ v svojih predalih. Naša prva pot je gori po hribcu, na katerem stoji romarska cerkev Matere Božje. Pa komaj dospemo na vrh, že nam pride nasproti g. beneficijat in nas povabi v svoje stanovanje na odpočitek. Nismo se še dobro vsedli, že je med nami mlado, a vrlo pevsko društvo „Odmev“ z neutrudljivim pevovodjem, g. nadučiteljem. Prijateljsko podamo si roke, ker nismo si bili neznani. Zavedni sosedje naši bili

so prvi, ki so ustanovitev našega društva s svojim majnikovim izletom pospešili. Mlado je to društvo, a brez skrbi sme stopiti v javnost, naj je občinstvo še tako izborno. Izurjene pevec pokazali so se tudi na koru, dasi so se izgovarjali, da niso cerkveni peveci. Peli so med sv. mašo, ktero je služil naš društveni predsednik. Ko bi imeli povsod priliko poslušati tako vbrano petje, zginili bi kmalo vsi piškavi izgovori, da novo petje ljudem ne dopada. Čestitamo vrlim pevcem in pevovodji. Po sv. opravi pogosti nas ljubeznjivo g. beneficijat, ko je ta dan svoj god obhajal. Napravimo potem skupno z „Odmevaši“ izlet v Kamnogorico. Bilo je tu sicer kakor izmrlo, a pozdravili so nas nepričakovano na čelu plem. g. Kapus in g. učitelj z burnimi „živio“. Po kratkem okrepčanju in prijaznim razgovoru napotimo se vsi „žrebljarji“ združeni na naš za slovestvo historični Vidovec. Tu na neznatnem holmcu zajemal je naš prvoboritelj prerano umrli dr. Lovro Toman svoje navdušenje, ktero je budilo slovenski narod v nepozabljivih pesnih. In res, kako krasen, čaroben razgled! Navdušen stopi pl. Kapus na sivo skalo, spominja se v svojem govoru preteklosti. Odgovarja mu g. predsednik bralnega društva spominjajoč se sedanosti. Pevec pod skalo zapeli so navdušeno štiri zборе. Zadovoljni pa neradi poslovimo se od „Vidoveca“, ker namenjeni smo bili obiskati še gomilo ranjcega g. dr. L. Tomana.

Nek čuden nepopisljiv čut pretrese človeka, ko mu uide oko od krasnega spominka na poslopje fužinsko, ležeče v dolini, nekdanjo njegovo last. Mirno počivajo kolesa, mah obrastel je vse. Postrežljivi g. učitelj pokazal nam je tudi krasno novo šolsko zastavo, ktero je darovala g. Tomanova iz Trsta šolski mladeži. Pomikajoče se navzdol, ustavi nas mali Cirilek, sinček g. učitelja, z lepim šopkom v roki, katerega izroči g. predsedniku. Med krepkimi „živio“-klici ločimo se od ljubih Kamnogoričanov. Čas je bilo vrniti se h kosilu v Kropo. Zaposnili smo se bili že tako nad eno uro. Pa ko se bližamo v Kropi zunaj ležeči spoštovani hiši Jarmovi, preprečijo nam cesto z dolgo mizo, obloženo s hladilno in okrepčevalno pijačo. Po zahvali in navdušeni zdravici korakamo jo v gostilno, po domače Megušarjevega Jurja, kjer je bilo kosilo. Hiša ozaljšana bila je z velikanskimi zastavami cesarskimi in trobojnicami. Tu v prijaznih prostorih sedeli smo skupno z domačim društvom v prijaznih razgovorih. Počastil nas je g. pl. Kapus in g. beneficijat. Vrstila se je napitnica na napitnico, vmes pa zdravice in umetni zbori, ktere so peli domači peveci z največjo natančnostjo.

Le prehitro približala se je ura ločitve. Zapustili smo Kropo, kjer smo preživeli tako prijetno popoldne. Vse društvo pa in mnogo drugih gospodov spremi nas skoraj uro daleč. Na lepi planjavci stopimo še enkrat v kolo, zapojemo „Lahko noč“ ter si podamo prijateljsko roke v slovo. Ločili smo se, a hvaležni spomin ostal nam bode za vedno.

Iz Novega mesta, 28. jun. (Dvoje vprašanj radovednega Novomeškega pohajkovalca.) Pri volitvah za Trebanjsko-Mokronoški okraj je bil vržen bivši poslanec, knez Windischgrätz, ki se je zmirom zvestega tovariša pokazal zvezi slovenskih poslancev in kateri je gostokrat v teku časa svoj glas povzdignil za slovenski narod v takih krogih, v ktere navadni poslanci zahajati ne morejo, tako, da se je marsikaj, kar se je zgodilo, — da vsaj lože dihati zamoremo, — deloma doseglo po njegovem vplivu. Saj se to trdi v ožjih krogih nepozabljivega ranjcega očeta dr. Bleiweisa in še neke druge prvaške osebe, kateri ste bili z njim v dopisovanji.

Padel je gv. knez proti novincu, kateri mora še le dokazati, ali je tak, kakor se v njegovih programih bere, in ako je tacega značaja, kakor bivši poslanec. Neumljivo nam je pač tega novince vedenje precej po volitvi; kajti prišedši od volitve v Novo mesto in na javnih krajih tukaj od več oseb interpeliran, kateremu klubu da bo pristopil, odgovoril je, „da tega še ne vé“, in ko ga neki prijatelj vpraša rekoč: „Ti boš vendar vstopil v Hohenwartov klub in z drugimi slovenskimi poslanci hodil“, je rekel: „Ja, das werde ich schon noch sehen: ich will mir nach keiner Richtung hin die Hände binden“.

Saj govorica od teh izjav je šla po celem mestu in želeli bi pozvediti, ali je istinita ali ne. V prvem primerljeju obhajajo pohajkovalca čudne misli gledé bodočnosti. Pohajkovelec bi pač želel kakov „dementi“ (prekle) v tej zadevi, da bo pomirjen v svojih dvombih — če se pa ne popravi, kaj pravijo k temu tisti

okrajni sodniki, ki so naj bolj pripomogli k padcu kneza Windischgrätz-a?

Kdo ne vé in ne zna, kakšen merodajalen in vpliven faktor je visoko plemstvo v monarhičnih državah, ne samo najboljši ščit in naslomba vladarja, nego tudi pospešen za gmoten in drug napredek narodov, zlasti pa, ako je veren katoličan? Kdo ne vé in ne zna, kako je to prišlo, da je madjarska dežela tako se povzdignila in merodajalna postala v naši monarhiji? Ni li to dosegla le po posredovanji in zagovoru visocega svojega plemstva pri dvoru? Kdo ne vé in ne zná, da se je to godilo in godi tudi na Českem in v najnovejšem času tudi v poljski Galiciji, in sicer v zadnji le od tiste dóbe, odkar je tudi poljsko visoko plemstvo vpliv dobilo pri dvoru? Kdo ne vé in ne zná, da tudi Nemci in židi so, to previdši, na čela svojih zloglasnih nemško-židovskih bank na Dunaji — misli le na l. 1870 do 1873 — nastavliali visoke plemiče slavnega imena, da bi na tem potu zaupanje in veljavo zadobili za svoja uma-zana in tudi varljiva poslovanja?

Narobe pa se vidi, da narodi in deželice, zapuščene od veljavnega plemstva, propadajo v vseh zadevah, kakor se tudi z nami godi.

Radostno smo tedaj pozdravljali glas, da v gor-njskih kmečkih srenjah si mislijo izvoliti mesto odstopivšega grofa Hohenwarta svojim poslancem kneza Windischgrätz-a.

Ne bilo bi toraj misliti, da bi se v tem oziru med Slovenci kakšno nasprotje našlo in so se nekteri Slovenci še za bolj pametne imeli, kot Madjari, Čehi, Poljaki in Nemci skupaj vred.

In vendar se je na Dolenjskem tako silno na-sprotovalo proti dosedanjemu plemenitemu zastop-niku, ki se je pošteno z drugimi našimi poslanci potegoval za potrebe in koristi naše dežele in naroda slovenskega.

Badava se praša pohajkovelec samega sebe: kamo meri to? Ali ne morebiti na to, odvzeti Slo-vencem še tisto malo peščico visokih čislanih go-spodov, ki zamorejo jih po svojem slavnem imenu, visoki stopnji, neodvisnosti in po svojih zvezah v najviših krogih zagovarjati in po moči braniti — ter jo nadomestiti z nižjim, brezvplivnim, več ali manj odvisnim osebstvom?

Tudi meni pohajkovelec, da mora — bodisi katerikoli minister ali drug visok dostojanstvenik dru-gače s takim visokim gospodom postopati in obče-vati ter mu na odgovor stati, kakor če se prikažejo k ministru kakšne njemu podložne osebnosti, ktere se kratko odpravijo, ali se pa pred njimi zataji.

Kako naj se tedaj vse to veže in razume, na to pričakuje odgovora pohajkovelec, posebno pa na to, da gledé letošnjih volitev je ravno uradni list skušal vsekati največje rane monar-hičnemu lojalnemu čutu in konservativ-nemu življu v naši deželi.

Iz Novega mesta, 29. jun. (Lepa sloves-nost. — Po volitvah.) 28. t. m. smo imeli jako lepó slovesnost: Desetletnico, odkar je prejela naša mestna straža od presvitlega cesarja krasno zastavo, koju je presvitla cesarica okinčala z dragocenim trakom. Ob 9. uri zjutraj je imel mil. gosp. prošt Urh tem povodom slovesno sv. mašo na mestnem trgu, koje se je vdeležila mestna straža, mestna godba z vsemi tukajšnjimi dostojanstveniki. Mil. g. prošt je porabil to priliko za izvrsten, okoliščinam kot nalašč prikladen govor. Gotovo vstrežem čita-teljem, ako ga jim podam vsaj v posnetku. Popisoval je, kolik pomen ima zastava za vojaka, na kojoj je prisegel vsegavednemu, najsvetejšemu, pravičnemu in vsegamogočnemu Bogu, da hoče zvest ostati svo-jemu cesarju, ter ga braniti do zadnje kapljice svoje srčne krvi. Kako draga mora biti ta zastava še le Novomeški straži — ker jo je prejela od tako ime-nitne strani — od cesarja samega in prevzvišene njegove soproge v dokaz cesarske ljubezni. Opomnil je, da smo posebno zato dolžni presvitli cesarski rodovini neomejeno zvestobo, pravo ljubezen in hva-ležnost — pa tudi, da sme mesto razun drugega ponosno biti tudi na svojo mestno stražo in mestno godbo, ki tako radovoljno pri vsaki priliki povzdiga bodi si cerkveno, bodi si svetno slovesnost. — Ven-dar pa je nadaljeval g. prošt, mi nismo samo Av-strijei, ampak tudi katoliki. In tudi kot taki imamo zastavo slavno, imenitno — sv. križ. Pri sv. krstu smo nanjo prisegli. Nekdaj sramotna je sedaj to najslavniša zastava, ki diči krone kralja in cesarja, prsi v vojski ali v miru zasluženi mož. Tudi tej zastavi ostanimo zvesti — spolnovaje zapovedi, koje nam je podal križani Jezus. Zlasti pak ne pozabimo

prve in najimenitniše: Ljubimo Boga čez vse, lju-bimo pa tudi svojega bližnjega. Sklenil je govornik: Kakor naš presvitli cesar vse razne narode svojega lepega cesarstva z enako ljubeznijo ljubi ter želi vsem dobro storiti, ljubimo tudi mi slehernega naj-bo Slovenec ali Nemec, Oger ali Lah, Čeh ali Po-ljak, Rumunec ali Rusin, Hrvat ali Srb. Proč toraj z vso nestrpljivostjo, pihanjem, sovraštvom, z vsem zaničevanjem in žaljivim besedovanjem. Kar ti ne želiš, da bi tebi drugi storili, tega tudi ti drugim ne stori. Vsaj že star pregovor pravi: Sloga jači, nesloga tlači! Podajmo si v krščanski ljubezni bra-tovske roke in po geslu našega presvitlega cesarja: „Z združenimi močmi!“ delajmo v korist našega mesta, v korist naše vrle meščanske straže in godbe, kakor tudi družih zavodov. Potem smemo upati da bode naša dolenjska metropola tudi vplivala na celo dolenjsko stran ter dobremu narodu pomagala ne samo k večji izobraženosti temuč tudi k boljšemu stanu. Dopolnilo se bode pa to tem gotoviše, ako se bodemo zanaprej zvesto držali starega gesla: „Vse za vero, dom in cesarja!“

Res zlate besede zlasti za nas!

Opoldne je bil slavnostni banket pri Brunnerju. Sicer je bilo vse jako patrijotično navdušeno ali neki gospod se vendar ni mogel zdržati, da je pokazal, da mu besede gosp. prošta za ljubezen in edinost niso segle v srce.

Jako navdušena in res ljubo domača pa je bila prosta veselica v gojzdu blizo Žabje vasi — kamor se je tako rekoč za nekaj ur mesto preselilo.

Volitve, pentane volitve. Veliko smo že čitali o njih in še sedaj nam neki vladen list ne dá pokoja, marveč presukava in previja reč v korist „izvolje-nemu“, da se človeku res gnjusi. „Slov. Narod“ je popisaval volitev močno, kakor se je žali Bog res vršila. Le ti „Slovenec“ nisi pisal skoraj nič. Ali je bilo prav? Jaz bi djal da ne. Javna reč naj se javno obravnava — zlasti kadar velja za svete prin-cipe. Zato upam, g. vrednik, da mi te vrstice ne bo-dete vrgli v koš! Posebno pa se nadejem milosti, zato, ker me že drugi gospodje nadlegujejo, naj se vendar tudi „Slovenec“ kaj sporoči.

Zakaj pač gg. dr. P. in Sl. toliko počneta za Šukljeja? Prvi baje iz jeze ker je propal v kmečkih občinah, drugi pa Bog vedi zakaj? Nekteri pravijo, da tudi zarad g. P., češ, da se maščuje nad duhov-niki. Zanimivo vsaj je, da je poprej delal in govoril zoper Šukljeja tako, da je ni našel dobre dlake na njem; — ali kar naenkrat je postal njegov goreč zagovarjalec! O ljuba značajnost, kje si doma? Drugi govoré še drugače, kar pa vsaj sedaj ni še za jav-nost. Trifolium Š., P. in Sl. nam napoveduje boj z revolverjem, kakor ste videli. Dobro. Nič se vas ne bojimo; osmešili se bode še bolj nego ste se že doslej; zaupanje, če ga še kaj imate, pokopali za vselej — škodovali pač Novomeškim vstavom — ali nikakor ne naši stvari. Pa bodite Efialti!

Gospodom duhovnikom bi posebno priporočal, naj pridno kupujejo pri gg. Guštinu in Zurcu. Prvi je bil osebno pri grofu Margheriju, dal mu je roko in častno besedo, da ga bode volil, pa je rogovilil le za Šukljeja! To je mož! Drugi se samega ve-selja ni mogel zdržati, da je upil po volitvi na trgu: „Živio Šuklje! Živio Šuklje!“ To sta vaša zvesta prijatelja; prijatelje moramo pa podpirati — toraj pri njima kupujte!

Marsikaj imam še na sreč, pa za danes naj bode — ko se začne boj z revolverjem, takrat bode morda prišlo prav.

Iz Celja, 29. jun. (Slovesnost na čast sv. Cirilu in Metodu. — V cerkvi od mrtuda zadet.) V soboto, 27. junija, se je začel v spomin tisočletnice sv. Cirila in Metoda pri sv. Jožefu poleg Celja sv. misijon. Premil. knezoškof Jakob Maksi-milijan so došli s preč. g. kanonikom Kosarjem v soboto ob 4. uri popoldne na Celjski kolodvor, od koder so se podali naravnost k prijazni cerkvi sv. Jožefa. Višega pastirja so pričakovali na tako ime-novani „Kalvarski gori“ domači duhovniki pa ne-koliko zbranega ljudstva. Potem, ko se je odpel hymnus: Veni sancte Spiritus so imeli pridigo mil. g. knezoškof. V nedeljo 28. junija so ob 10. uri imeli govor preč. gosp. kanonik Kosar. „Kako naj častimo slovanska blagovestnika mi Slovenci“, so razložili. Kako toraj? V časti imejmo njuna imena; otročiči naj se krščejujejo na ime Cirila in Metoda — v časti njune podobe — v časti njune altarje, ki se naj napravljajo prilično po naših cerkvah; živimo po veri, ktero sta oznanovale; držimo se stanovitno skale, na ktero je sv. cerkev po-

stavljena, kakor sta storila onadva. Po prelepem go-voru so imeli pontifikalno sv. mašo premil. gospod knezoškof. V nedeljo zvečer sta prevzvišena gosta Celje zopet zapustila.

V kapucinski cerkvi je pretečeno nedeljo ravno pred populudansko božjo službo mrtud zadel tesarja Glimšeka. Zanesli so ga iz cerkve in kmalo pa je izdihnil svojo dušo.

Domače novice.

(„Wasch' mir den Pelz und mach ihn nicht nass!“) je in ostane vendar-le zaplenjen. Kakor smo naznanili, je bila tukajšna c. kr. deželna sod-nija konfiskacija ovrгла. C. kr. državno pravdnštvo se je zarad tega pritožilo v Gradec na c. kr. višjo sodnijo, ktera je pa konfiskacijo potrdila z vteme-litvijo, da se je v dotični novici razpravljajoči dvoboj med pl. Leitgebom in c. kr. častnikom Bal-lohom v Gorici, c. kr. vojaška sodnija, ktera po vojaških postavah dvoboj tudi za hudo-delstvo smatra in kaznuje, že kar naprej sumničila, da se pri obsodbi častnika ne bode po postavi ravnala, temveč bode reč tako zavila, da nikjer ne bo nič; to pa provzročuje pregrešek ka-lenja javnege miru in reda po § 300 kazenske postave.

(Sv. maša zadušnica) bila je v soboto ob 10. uri dopoldne v tukajšni stolni cerkvi za ranjega cesarja Ferdinanda Dobrotljivega. Sredi cerkve stal je napravljen mrtvaški oder, po katerem so bili pripeti cesarski grbovi. Opravilo je imel premil. knez in škof dr. Misija z veliko asistenco.

(Mil. knezo-škof) so se odpeljali danes zjutraj kmalo po 6. uri na birmovanje na Vrhniko. Na večer se podajo v Planino ter bodo birmovanje na-daljevali po Čirkniški dekaniji ter to pot sklenili z birmovanjem v Ribnici in Vel. Lašičah.

(Posvečevanje kapelice) sv. Cirila in Metoda vršilo se je v nedeljo od 9 zjutraj do 1/2 1 popoldne po napovedanem načrtu in se je poleg povabljenih odličnjakov primerno zadosti družih vernih vdeležilo svetega dejanja. Posvečeval je kapelico prem. knezo-škof dr. Misija, sv. maše sta pa imela potem pri velikem altarji preč. g. kanonik Urbas veliko opravi-lo in pri novoposvečenem altarji sv. Cirila in Metoda pa tiho mašo preč. g. kanonik Zamejic.

(Pokroviteljstvo) čez katoliško društvo rokodel-skih pomočnikov v Šent Vidu nad Ljubljano prevzel je knezoškof dr. Misija in je ob enem društveneje blagajnici podaril 50 goldinarjev.

(Gosp. deželni predsednik) baron Winkler po-vrnil se je bil danes zjutraj z Dunaja.

(Šestdesetletnica) gosp. Matije Kadeřabeka strojevodje v Blaznikovi tiskarni, obhajala se je v nedeljo ob 11. uri v društveni sobi tiskarskega društva na priprost ali jako ginljiv in prazničen na-čin. Soba je bila okrašena z zelenjem in odrom, pred katerim je bil prostor pripravljen za g. jubilarja in pa gg. principale, ki so pa deloma prepozno prišli, deloma pa izostali. Nagovor v slovenskem in nemškem jeziku imel je predsednik tiskarskega društva, ki je z ginjaškim glasom častitel veteranu vseh avstrijskih tiskarjev ter mu izročil krasno darilo obstoječe iz sledeče relif-podobe: Na lavoriki prilepljeni so bili tolarji in cekini, v sredi pa iz samih novih dvojač številka 60 zložena. Vredna je ta podobica svojih 70 goldinarjev. Zvečer napravili so tiskarji gospod Kadeřabku domačo ovacijo pri Ferlineu.

(Toča.) V soboto popoldne je neki po Besnici pri Litiji toča tako močno pobila, da bodo morali žito kositi. Danes podala se je tje doli komisija škodo pregledat in cenit. Bog nas varni še te nadloge!

(Krvav dež) šel je v nedeljo zvečer v predmestji Trnovem ob pol sedmih zvečer, kakor „Laib. Ztg.“ poroča nekaj sekund in so se rudeče pike poznale po belem pesku, po lesu in po svitlej (beli ali ru-menkasti) obleki. Rudeče pike na lesu so s časoma otemnele.

(Iz Zagorje na Notranjskem) se nam poroča: Dne 28. t. m. je bila vkradena kobila rudečkasto-sive barve na Zagorskih pašnikih. Zgodilo se je to med službo božjo po 10. uri. Kobila je 7 let stara ter vredna kakih 150 gld. Na levi nogi blizo kopita ima belo liso, grivo črno in tudi rep črn, pod komatom je griva malo poškodvana. Kdo bi jo bil vkradel, ne moremo skoraj nič ugibati.

(V Krškem) priredi ondoto „Bralno društvo“ v dan 5. julija t. l. veliko svečanost v pro-

slavo slovanskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu z naslednjim vspehom: Predpoludne ob 10. uri velika sv. maša s slavnostno pridigo, pri kateri poje Krški pevski zbor „Nedvedovo“ mašo: „K Tebi srca povzdignimo“; popoldne ob 5. uri javna godba na trgu (svira Zagrebška gledališna godba); zvečer ob 7. uri koncert na vrtu gostilne Gregoričeve, pri katerem Krški zbor poje: 1. „Molitev“, Jenko, zbor. — 2. „Njega ni“, Foerster, četverosp. — 3. „Na moru“, Jenko, zbor. — 4. „Kdo je mar?“, Mašek, zbor s spremljevanjem godbe. — Vstopnina h koncertu, samei 60 kr., rodbina 1 gld. — K tej redki slavnosti so vabljeni vsi slovenski domoljubi — tudi iz bližnje okolice! Pokazati hočemo svetu, kako slovenski duh napreduje!

Odbor.

(Z Dunaja) se nam 26. junija piše: Iz gotovega vira sem zvedel, da se je našemu rojaku gospodu Ivanu Topolovškemu, doktorandu filozofije na Dunajski univerzi, ponudila služba profesorja jezikoslovja na univerzi v Kentucky, državi severne Amerike, in sicer z jako ugodnimi pogoji. Gosp. Topolovšek nastopil bo to službo po dovršenem doktoratu.

(Vabilo k veselici), katero napravi v nedeljo dne 5. julija „Tržaško podporno in bralno društvo“ v proslavo slovanskih blagovestnikov bratov: sv. Cirila in Metodija na vrtu Restaurant Požun pri sv. Andreju s precej obširnimi sporedom. — Začetek točno ob 5. uri popoldne. — Vstopnina 20 kr. za osebo. — Čisti dohodek je namenjen društveni blagajni; zato se radodarnosti ne stavijo meje. — NB. Ako ne bode vreme ugodno, se veselica preloži na 12. julija.

Odbor.

Telegrami.

Rim, 30. junija. Depretis oznanil bode v sredo kamori, da sprejme začasno posel zunanjih zadev. Tajani imenovan je za pravosodnega ministra.

Saarbrücken, 29. junija. V Duderweiler-skih jamah razpočil se je treskalni plin ter je od 37 delavcev 17 taistih pobil. Razven jednega, ki ga pogrešajo, so drugi rešeni.

Madrid, 28. junija. Za kolero zbolelo oziroma pomrlo jih je; v Madridu 4 bolni, 1 mrtev; v Murciji 254 bolnih, 121 mrtvih; v Castelonu 106 bolnih, 46 mrtvih; Toledo 24 bolnih, 10 mrtvih; mesto Valencija 56 bolnih, 25 mrtvih.

Madrid, 29. junija. V soboto zboleli ste v Madridu dve osobi za kolero umrla pa jedna. Po deželi je zbolelo 1274 ljudi, umrlo pa 566 ljudi za kolero. V nedeljo umrl je v Madridu eden, po deželi pa 511 ljudi za kolero.

Pariz, 28. junija. Deset tisoč tkalcev imelo je danes svoj shod in so napovedali kujanje, če jim tovarnarji ne bodo pribojlsali.

London, 30. junija. Gladstone izjavil se je v zahvalnem pismu volilcem, da ga je volja novi kabinet podpirati; če tudi niti misliti ni, da bi bil on zopet izvoljen, silijo ga vendar dolžnosti, da bode vse svoje moči zastavil za moč in edinstvo liberalne stranke.

Zahvala.

Dne 25. t. m. šla je deputacija tukajšnega kat. društva rokodelskih pomočnikov, obstoječa iz gg. župnika kot predsednika, Miroslova Tomec-a, pevodja, in Anton Belec-a, tajnika, k mil. prevzvišenemu knezo-škofu, Jakopu Misiji, da jim izreče dolžno zahvalo za njihovo požrtvovalnost in ljubav, ki so jo s tem skazali da so prišli blagoslovit društveno zastavo, ter da jim pokloni fotografijo rokodelskih društvenikov. Deputacija bila je od visokega gospoda preprijazno sprejeta, in po odgovoru podarili so mil. knezo-škofu društvu petdeset goldinarjev, ter prošeni blagovolili ob enem sprejeti pokroviteljstvo tukajšnega rokodelskega društva. Za dobrotni dar in veliko ljubav jim očitno izreka svojo najtoplejšo in preponižno zahvalo

katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Šent-Vidu pri Ljubljani.

V Šent-Vidu, 27. junija 1885.

Umrli so:

23. junija. Janez Knific, delavčev sin, 1 mes., Hradeckijeva vas št. 33, božjast. — Elizabeta Poelzl, zasebnica, 71 let, Vegove ulice št. 6, otrpnjenja črevesa.

25. junija. Jovana Martičini, deželne sodnije predsednika hči, 9 let, Kongresni trg št. 17, vročinska bolezen.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

V bolnišnici:

23. junija. Franca Ciber, delavčeva hči, 6 let, jetika.
24. junija. Alojzij Lehrman, inženirjev sin, 6 mes., Entroceatorrahia.
25. junija. Jožef Nachtigal, delavec, 35 let, jetika.

Za kapelo ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali č. gg.:

Janko Golob, župnik v Motniku,	8 gl. — kr.
B. C. Rossbacher v Celovcu	1 " — "
Franz Gerkman, okr. šolski nadzornik,	2 " — "
Jožef Jerič, župnik v pokoji,	5 " — "
Valentin Alijančič, duh. pomočnik v Šmartnem pri Kranji,	2 " — "
Jožef Zelnik, kaplan na Igu,	2 " — "
Franz Pleško, beneficijant na Vrhopolji,	2 " 10 "
Martin Novak, e. k. poštar v Kamniku,	1 " — "
G. C. Juvančič, trgovec,	10 " — "
Ivan Skuhala, profesor bogoslovja v Mariboru,	5 " — "
Mariborski bogoslovci	5 " 50 "
Jakov Hren, e. k. dež. sod. svetnik v Celovcu,	5 " — "
Ivan Šust, stolni prošt v Trstu,	10 " — "
Dr. Jernej Zupanec, e. k. notar v Ljubljani,	15 " — "
Matiija Torkar, župnik v Košani, za-se in za farane	13 " 17 "
Mihael Koželj, duh. pomočnik v Košani,	3 " — "
Peter Urh, prošt v Rudolfovom,	5 " — "
Dr. Jožef Pajek, gimn. profesor v Mariboru,	2 " — "
Karl Šavnik v Kranji	10 " — "
Dr. Frane Papež v Ljubljani	10 " — "
Franz Goričnik v Ljubljani	5 " — "
Lavrenčič v Hrenovicah	1 " — "
Anton Premer v Metliki	2 " — "
Andrej Elsbaecher v Laškem Tergu	5 " — "
Matiija Kadunc, duhoven na Preloki,	6 " — "
Frančišek Ogradi, korar v Mariboru,	5 " — "
Martin Skubie v Ribnici	10 " — "
Gothard Pavletič, kaplan v Kojsem pri Gorici,	1 " — "
Simon Ažman, kaplan v Boštanj,	1 " — "
Valentin Škul, župnik v Šent-Jakobu ob Savi,	3 " — "
Matiija Hočevar, poštar v Lašičah,	1 " — "
Martin Jeretin, e. k. uradnik v Litiji,	2 " — "
Matiija Grill, e. k. okrajni glavar v Litiji,	5 " — "
Anton Keroč, župnik v Vavtivan,	2 " — "
Primož Ribnikar, župnik v Zatičini,	1 " — "

(Dalje prih.)

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 90 kr. — domača 6 gl. 92 kr. — Rž 6 gl. 28 kr. — Ječmen 4 gl. 95 kr. — Ajda 5 gl. 78 kr. — Proso 6 gl. 64 kr. — Turšica 5 gld. 60 kr. — Oves 3 gl. 46 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

30. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 55 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	83 " 25 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 40 "
Akcije avstr.-ogerske banke	857 " — "
Kreditne akcije	284 " 50 "
London	124 " 20 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 85 1/2 "
Ces. cekini	5 " 88 "
Nemške marke	61 " — "

Zahvala

za obilne dokaze toplega, odkritosrčnega sočutja in prijaznosti o smrti našega nepozabljivega soproga in očeta, za krasne vence in mnogobrojno vdeležbo pri pogrebu dragega rankega izreka ginjenim sroom vsem svojim someščanom, p. n. gospodom e. k. uradnikom, gospodom e. k. profesorjem in učiteljem tukajšnjih šol, slavnemu mestnemu zastopu, prostovoljni požarni brambli, vsem prijateljem in znancem iz Ljubljane in drugih krajev svojo najtoplejšo in odkritosrčno zahvalo

žalujoča rodbina Šavnik-ova.

V Kranji, 29. junija 1885.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani je dobiti:

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovcem in mašnikom

spisal

Anton Zupančič,

profesor pastirstva.

I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika) stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.

II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti, brevijar, sv. maša) velja 95 kr., po pošti 1 gl. 5 kr.

III. del (sv. zakramenti) velja 1 gl. 5 kr., po pošti 1 gl. 15 kr.

Dovršni zvezek še izide.

Za darila mladini

o raznih prilikah, pa tudi odraščeni, posebno priporočamo naslednje spise, katerim je spisovatelj č. g. Ant. Kržič in so zdaj naša lastnina:

Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.

I. del, drugi natis 1882 str. VI, 151,
II. " " 1885 " V, 160,
III. " prvi " 1883 " IV, 172.

Vsaki zvezek stane mehko vezan 30 kr., kart. 40 kr.

V posebnih sešitkih se tudi dobi:

Sv. Germana, izgled krščanske potrpežljivosti.
Cena 5 kr.

Sv. Marije Magdalene Paciške mladostna leta.
Cena 5 kr.

To delo je že po „Zg. Danieli“ dovelj znano. Ko se je tudi v posebnih zvezkih izdalo, je bilo z veseljem sprejeto, po raznih časnihki vgodno ocenjeno in jako priporočano. — Posebne prednosti tem zvezkom so: 1. Zanimljiva in raznovrstna tvarina iz raznih stanov in časov. O njej piše pisatelj v uvodu I. zvezka: „Menim, da prav sodim, če pravim, da med drugim so zlasti lepe zgodbe in zgledi tisto oralo, katero najgloblje seže v rahlo zemljo mladostnega srca in ob enem zaseže v njem seme, ki ne more ostati brez dobrega sadu. In sicer pred vsem take zgodbe, pri katerih ni treba mlademu čitatelju še vpraševati, so li resnične ali ne? Tvarina je tako razdeljena, da se v prvem zvezku opisujejo zgledi iz sedanjega veka; drugi zvezek sega že bolj v oddaljene čase; slednji pa se čedalje bolj bliža začetku krščanstva. — Pridajalo bi se še lahko mnogo, kakor pravi pisatelj v uvodu III. knjige, a knjiga bi se morala podražiti in marsikaj bi se moralo ponavljati. Zdaj pa je zlasti poskrbljeno za različnost in mikavne prizore. 2. Lahko umevna pisava. „Cvetje iz vrtov sv. Frančiška“, ki se samo odlikuje po lepi slovenščini, piše (I. l. 9. zv.): „Mi vsem našim bralcem, zlasti starejšim, katehetom in učiteljem, ki imajo mladim za dobro, tečno berilo skrbeti, toplo priporočamo te lepe knjižice. Našli bodo v njih tisto priručno, deteje ljubeznjivo pisavo. . . .“ Posebno rabno dela knjigo to, da je vsak večji popis razdeljen v več oddelkov s primernimi napisi, uvodi itd. 3. Namen, v resnici koristiti mladini, ki tu lahko razvidi, kako so mladi svetniki in svetnice se morali vojskovati in premagovati, da so to postali, kar so. Zato tudi prof. A. Zupančič v „Pastirstvu“ (I. del, str. 230) posebej priporoča gg. katehetom te knjige. 4. V primeri z družimi enakimi knjigami jako nizka cena! Želeči je toraj, da se to koristno delo še pridniše razširja med Slovenci nego do zdaj.

(7)

Katoliška Bukvarna.

Najemnik,

ki ima varščino, išče se, da bi prevzel

v zakup kmetijo,

blizu 60 oral polja in travnikov, s pohištvom in hlevi za 20 glav živine. Posestvo je blizu mesta in železnice ter se oddaja z vso opravo na več let jako poceni v zakup.

Kje? pové Müllerjev anončni urad v Ljubljani. (2)

Zahvalna pisma.

Gospodu

Gabrijelu Piccoli, lekarju v Ljubljani.

Prosim Vas, izvolite mi zopet poslati izvrstne Vaše „želodečne esence“, katere je že mnogim pomagala, 24 steklenic.

Ljubno, 15. maja 1884.

Matej Strnad, župnik.

Prosim da mi s poštnim povzetjem pošljete 24 steklenic Vaše zares izborne „želodečne esence“

Na Ponikvah, 21. maja 1884.

Anton Batagelj,

vikar, pošta Št. Lucija pri Tolminu

Osemnajst let bolehal sem na želodu in uže sem mislila, da ne bom nikdar več zdrava. Kakor pa sem dobila Vašo „želodečno esenco“ mi je že po nekaterih steklenicah odleglo. Sedaj sem pa zdrava in dobro rejena.

Roveredo, Tirolsko, 10. februarja 1884.

Marija Schwarz.

Prosim, da mi zopet pošljete 12 steklenic Vaše „želodečne esence“, katere me je popolnoma ozdravila od bolečin v želodu. Moja sestra je v svojem 66. letu ozdravila, ko je šest steklenic porabila, če tudi je popred mnogo let bolehal.

Liezen, 5. marca 1884.

(19)

Franz Stanko,

prometni čuvaj št. 83 na gorenjem Štajarju.

Piccolijeva želodečna esenca,

od Piccoli-jeve lekarne v Ljubljani, ozdravja, kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških spričeval, bolezni v želodu in trebuhu, bojenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migrene itd. in je najboljši pripomoček za gliste pri otrocih.

1 steklenica 10 kr. Izdelovalec jo pošilja tudi v zabojih po 12 steklenic skupaj za 1 gl. 36 kr. Kdor je vzame več, dobi primeren odpust.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, dunajska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.